

DEBRECENI UJSÁG

<p>ELŐFIZETÉSI ÁR:</p> <p>HELYIEN: Félévre . . . 3 kor. — III. Negyedévre . . . 8 kor. — III.</p> <p>VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — III. Negyedévre . . . 4 kor. 50 sz.</p>		<p>Vezető szerkesztő és Lapfőnököm</p> <p>THAN GYULA.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL</p> <p>Debrecen, Fő tér Lamprecht-palota, földszint az udvarban hátra.</p>
---	--	--	--

Az igazi alkotmányosság.

Ha államférfiaink tanulni tudnának azoktól, a kik az igazi alkotmányosság elvei szerint járnak el, be másképen intéznék Magyarország sorsát, Ime: Angolország példája. Ott most két irány áll szemben egymással. A Chamberlain által képviselt védvamos és a Balfour által képviselt szabad kereskedelmi irány. Chamberlain kivált a kabinetből, mert Balfour a maga irányának védelmére egy rőpiratot adott ki, a melyet millió számra osztottak ki a nép között. Chamberlain levonta ebből a konzekvenciát és kivált a kabinetből.

De mi történt a kiválás után. Sem Chamberlain, sem Balfour nem mentek a királyhoz, hanem nagy népgyűléseket hívtak egybe. Angolország különböző városaiban tartanak beszédeket a népnek, a melyekben a maguk igazáról csak a nemzetet akarják meggyőzni. A nép véleménye döntő az angol államférfiak előtt, nem pedig az, hogy a

koronát milyen módon és milyen sikerrel tudják az aktív politikába belevonni.

Pedig a védvamos és szabad kereskedelmi politika kérdése van legalább is olyan fontos, mint nálunk a nyelvkérdés a hadseregben. Egy világbirodalom gazdasági politikájának és rendszerének kérdése forog kockán. Az államférfiak még is a néphez mennek. A népet akarják kapacitálni. A nép az első és egyetlen fórum, a mely előtt ki akarják vivni a maguk igazának győzelmét.

Nálunk a nép óhajtsaival egyáltalában nem törődnek államférfiaink. Minden kormányválságban első utjuk a királyhoz visz. A koronát viszik bele a politikai napi küzdelmekbe és sohasem fordul elő, hogy valamely bukott államférfi az ellenzékbe menne, hanem oda ül a miniszter háta mögé. A néppel nem csak nem törődik, hanem a hol lehet, tönkre silányítja a nép akaratának megnyilvánulását. A mi államfér-

fiaink előtt a nép mindig a misera plebs contribuena marad.

Pedig az az igazi alkotmányosság, a mely Angolországban lebeg az államférfiak előtt. A kormány arra való, hogy a nép érdekeit szolgálja. A magyar népnek legalább is annyi joga van az igazi alkotmányosságot követelni államférfiainktól, mint az angolnak. Mert a mai alkotmányunk két évvel öregebb az angolnál. Az Aranybullát II. Endre 1222-ben adta ki. Az angol bullát pedig Földnélküli János 1224-ben bocsátotta közre. Nálunk még sem igen tartják szem előtt államférfiaink az igazi alkotmányosságot.

A válság.

Budapesten soroznak.

— Távirati tudósítás. —

Ma akcióba lépett a főváros; meglepő, váratlan akcióba: Budapest székesfőváros ma megkezdte a sorozást. A honvédelminiszter minap rendeletben nem rendelte el, hanem megengedte az önkéntesek és osztrák honosok sorozását

A költészet és a szerelem.

— Én nem egyezhetem bele, — szolt a Szerelem. Vakmerő igazságtalanságot követnék el, ha az ilyen frigykötést megengedném. Az én alattvalóim makacsok, féktelen szenvedélyesek s habár rabjaim, de az őstermészet jogaiból nem engednek, inkább világokat rombolnak össze, társadalmi kötelekeket szaggatnak szét. Az én világom ragyogó napsugaras világ, az én világom a kikelet. Ha-ha, az én világom a kikelet.

És kacagott a Szerelem. Szomoruan hallgatta mindezt a Költészet, méléző nagy szemével majd megigézte a kacér Szerelmet. És szolt busan:

— De nézd, édes szerelem, legalább az egyszer tégy kivételt. Az én rajongóim szegény szenvedők. Szívük vére hullásával törnek utánam az élet tövises utjain s mikor elapad a könyük, kiaszik a szívük s nem zendül a dal, nyomorúságosan elvesznek, mert a Dícsőség, ez a vén kisasszony csak lassan, lassan csoszog a Halhatatlanság gyógyító csepjeivel. Lásd édes Szerelem, ugy sajná-

lom ezt a szöke kis poétát, félek, hogy ugy jár, mint a többi előtte és utána ezerein, meg ezerein.

— Legyen az én alattvalóm, majd boldog lesz, választott haragosan a Szerelem.

És a kis poéta, a sápadt legényke csak aludt tovább szegényes paplanos ágyon és a kis poéta álmodott meséset, gyönyörűt.

A szűk negyedik emeleti szobába bekandikált a puffadt hold, de elvigyorgta magát, hogy hárman vannak a keskeny kalitban: a kacér Szerelem, az ábrándos Költészet és a kis poéta.

— Édes Szerelem, — szolt újra a Költészet, no csak engedd meg, hogy összeházassuk a poétát a Gazdasággal.

— Ha-ha, kacagott a Szerelem! poéta és Gazdaság! Ha-ha!

Odasiklott aztán az alvó poétához, sziven csókolta:

— Enyém, enyém lész kis poéta, sohasem a Gazdaságé.

Megrémült a Költészet és mint az anya, kitél gyermekét akarják elrabolni, komor méltósággal intette el az ágytól a

Szerelmet és forró csókot nyomott a kis poéta homlokára.

— Enyém lész, enyém lész mindörökké.

Felriadt a poéta és a két tündér elröpült...

*

Ató Gyula, a szagény gurgi szabó fia, kopott ruhában egy csomó verssel indult világhódító útjára. Az édes anyja és a kis huga keservesen sirtak, az apja megáldotta, de szólni egy szót sem tudott.

A kis poéta szívós volt; bírta a nyomort, nélkülözést. Nagy fekete szemei örökösen mosolyogtak, csak az ajka körül gyülemlettek ráncok, ijesztő fanyar ráncok.

Közbe küldözgette haza az ujságokat, a mikben csinos versei megjelentek. És a gurgi szabó képzeletében szegényes műhelye nőtt, nőtt mind nagyobbra, palota lett belőle, a melyben a gurgi szabó híres fia fogadja a nagy urakat.

— Adj Isten jó napot! — Köszöntött be a gurgi szabó műhelyébe csontosfejű Balog János, eszmadia.

— Isten hozott pajtás, ülj le, no mi jót hoztal, — választott a szabó.

Michelstädter Utóda

Piacz-utca 40 szám., Arany János-utczával szemben.

Kizárólag czipőraktár.

Bevésett szabott árak.

Nagy választék.

és az első törvényhatóság, mely siet az engedélyt rendeletnek felfogni és a törvény fölé helyezni, az ország fővárosa.

A sorozást, mint tudósítók a helyszínen meggyőződött, ma reggel fél 9 órakor a Mária-Terézia laktanyán (Üllői-ut) megkezdték. A főváros képviselőiben Fuller Ferenc tanácsnok és Sohn Manó helyettes előjáró vannak jelen. A közös hadsereget Grünne ezredes, a honvédséget Magyary őrnagy képviseli; mellettük még egy csomó csapatot is képviseli a katonai hatóságok.

A sorozás délután 2 óráig tartott és összesen 300 embert soroztak, a kik önként jelentkeztek.

A sorozó-bizottság annak rendje és módja szerint vigan politizál, a meenyiben a tiszt urak az előálló legények mindegyikének előadják, hogy milyen jól teszik, ha beállanak, mert minden bevált ujoncért még ma egy öreg, kiszolgált katonát bocsátanak haza.

A sorozás után ma és mindennap a főváros költségén ebéd lesz, a melyen polgári közegek számos poharat fognak üríteni a polgárság és katonaság kitünő egyetértésére.

Ime, így lépett akcióba a székes főváros. Adtál Uram, Istenem esőt, de nincsen benne köszönet.

Az új miniszterelnök.

Régtől fogva elhagytuk a miniszterkombinációkat, illetőleg a szájról-szájra adott találgatások közlését, mert a találgatások olyan gyorsan változnak, hogy a leírt hír kinyomatásakor rendesen már nem is igaz. A közönség azonban türelmetlen és a lapokból ma már nemcsak azt akarja megtudni, hogy mi van, hanem inkább azt, hogy mi lesz?

— Hát semmi olyast nem mondok, most ráérek, hát megnézek. Meg tudod a politika, hogy arról is ejtsünk egy-két szót. De sok baj van ebbe az országba. Rossz a kormány, szegény a nép. Hát te hogy itélkezel pajtás?

— Majd jobban is lesz — szóló Ató.

— Bajjal lesz az — fontoskodott a csizmadia.

— Hanem azért mégsem hiszem ám el, hogy minden igaz volna, a mit az újság ír. Ne, olvasd csak ezt a rossz újságot, nézd, ezen a helyen, mintha a Gyula fiadról szólna, de Isten ments, hogy elbigyjem.

Lázás érdeklődés fogta el a szabó családját. Mindjárt az apa mellé ugrott a kis leánya meg a felesége.

— Hangosan, hangosan olvasd, édes apjuk — szóló az asszony.

A sovány, asszót szabó olvasott, olvasott, de csak magában. — A szemek mintha neki gombolyodtak volna, majd kiugrottak, homlokára izzadság üt. Hirtelen halottalvány lesz, leejti az újságot, felugrik a székeről, hajába markol és egy szivet facsaró jajba tör ki:

— Istenem!

— Apjuk, édes apjuk, mi bajod? Uram, édes uram!... és nyakába borult az urának, sirt, keservesen sirt az asszony. A kis Magda sikongott.

Valami szédületes fájdalom fogta

Ma is egész sereg levelezőlapot kaptunk, melyen azt kérdezik, hogy miért nem adunk hírt arról, hogy ki lesz a jövőben miniszterelnök? Ezt bizony senki sem tudja, talán sőt biztosan maga a király sem; mert, ha meg is biz egyik-másik politikust, ez még nem vállal megbízatást.

Mert napok óta az a hír járja, hogy mégis gróf Andrássy Gyula lesz az új miniszterelnök. Az bizonyos, hogy a chlopy-i parancs előtt Andrássy háromszor egész titokban Schönbrunnban járt a királynál, sőt kész programja is volt; de közbejött a parancs és Andrássy visszavonult. Azt beszélik, hogy Andrássy ma délután 2 órakor ismét Bécsbe megy; ő maga csak annyit árul el, hogy elutazik, de nem mondja, hogy hová? Barátai azonban azt állítják, hogy Bécsbe megy és most is egész esendben fog kihallgatásra menni, melyről csak akkor fog hírt adni a nyilvánosságnak, ha megbízatást kap és vállal.

Ugyancsak ellenőrizhetlen forrásból szivárog a hír, hogy Tisza István gróft holnapra szintén Bécsbe hívták és miután most az divik, hogy azt mondják jövőben miniszterelnöknek, a ki legalább van királyi kihallgatáson, ma hol Andrássyt, hol Tiszát emlegetik, mint a jövő emberét.

Bécsből a mai napon semmiféle, elhatározást nem várhatunk, miután ma egyetlen magyar politikus sincsen Bécsben. Igaz, hogy a bécsi elhatározások nem a magyar politikuskok tanácsától függ, de a forma kedvéért legalább úgy tesznek, mintha csak magyar tanács szerint cselekednének és az elhatározások és rendelkezések külszínre, a magyar kihallgatásokat követik.

el a szívüket és a csizmadia csaknem sirva fakadt a lóca sarkán. Egy vigasztaló szót sem mert ejteni.

Majd az asszony a csizmadiához fordul.

— János bácsi, mondja, mi az, mi újság?

— Hát arról van szó, a mit hát én nem hiszek el, hogy hát a Gyula öcsém ott Pesten mintha összeesett volna.

— Jaj Istenem — sikoltott az asszony és elájult.

... A csizmadia folytatja, mondom, mintha összeesett volna az utcán, mert éhes volt. ...

Csipp-csuppos őszi este volt. Ató Gyulát a klinika halottas szobájában tették ravatalra.

A ködös párák mintha mind a ravatalos szobába sűrűsödtek volna össze, fülledt, átható bágyadság fullasztotta a virrasztókat.

Egyik jött, a másik ment. A suhanásokra a fáklyalángok himbálództak, puffogtak, közbe-közbe megserecentek. Az utolsó látogató is elment. Csend.

— Eljöttem.

— Én is.

— Ugy-e tiz éve múlt, hogy a negyedik emeleti szobában virrasztottunk, szóló a Szerelem a Költészethez.

A képviselőház.

Az egyre kihagyozóan ellentét, a mely a szabadelpvüpartot immár leplezetlenül két nagy csoportra osztja, már a személyi érintkezésben is megnyilvánul. Apponyit majdnem kizárólag a szabadelpvüpartnak a volt nemzeti pártból belépett tagjai veszik körül s a képviselőház elnöke napról-napra hosszú és titkos tanácskozásokat folytat hű hűveivel.

A képviselőház elnöke ma reggel háromnegyed tíz órakor jött be a Házba. Mindjárt megérkezése után felkereste Sággy Gyula, majd Ivánka Oszkár és Szentiványi Árpád látogatták meg az elnököt s két óránál tovább időztek fényesen berendezett dolgozószobájában.

Különbben élénk volt a Ház olvasóterme is, a hol nagy szenzációt keltett az a kora délelőtti megérkezett hír, a mely Tisza István és Andrássy Gyula Bécsbe hívását jelentette. Konstatálnunk kell, hogy sokan voltak, a kik — nem hittek neki.

A gyönyörű őszi nap sok vendéget esalt a képviselőházba. Egész délelőtti megvolt az élékség a folyosókon. A vidéki szép asszonyok, mosolygó leányok, neki busult hazafiak bebukkantottak minden zugba s áhitattal nézgették az üléstermet.

— Vajjon mikor zugnak itt ismét fel a viharok? S találkozunk-e akkor benne a már ismert arcokkal, vagy új honatyák gukerezik a karzatokat? — kérdezik a „beavatottak.”

Erre még azok is szeretnének felelet adni, a kikhez intézve van a kérdés.

Félhivatalos cáfolat.

A Bud. Tud. félhivatalos a következő cáfolattal kedveskedik. Több lap, küztük néhányan apodikikus tényképet állítják, hogy Széll Kálmán arra a misz-

— Tiz éve. Tiz évig küzdés, nyomor és szenvedés.

A ravatalon mintha csak álmodna, félig csukott szempillákkal a kis poéta pihen. Viaszsárga beesett arcán a fáklyalángok holvány vörös sávjai játszanak.

— Tiz évig, — szóló a Költészet — lázas vívódás, mámoros rajongás, önfelédlt élet.

A két szemközti nyitott bejárón hűvös őszi szél csapott át. A ravatal jobb oldalához támasztott hatalmas babérszuszorú fehér szalagját vágta fel a szél, a szalag aranybetűi kihagyozódtak, kiáltani szerettek volna: „A pályanyertes költőnek, a Magyar Tudományos Akadémia.”

— Tiz évig várt a Dicsőség, a Gazdagság, de csak ma jött mindkettő elkésve a hallottas ágyhoz. Hiába ihlettem a kis poétát, szóló a Költészet. — Szerelem nélkül hideg, fonséges volt, tüzet, meleget csak te adtál neki. Szerelem. béküljünk ki, hiszen, ha igaz, mi testvérek volnánk.

A Szerelem és a Költészet megölelték egymást.

A fáklyalángok újra megrezzennek. Félénk, barna lányka térdepel a ravatal mellé és imádkozik...

Schöner Ferenc.

Bészler és Dávid vaskereskedése

Piacz-utca (Vecsey ház), a N-gytemplommal szemben. Borsajtók, zuzók, vaskályhák, konyhák és eszreptályhák nagyraktára.

szóira vállalkozott tegnapelőtti legfelsőbb kihallgatása alkalmából, hogy a korona álláspontját érvényesítse a szabadelvűpártban és a kilences-bizottságban és ez irányban közvetítsen és puhítson. Sőt némelyek állítása szerint Széll Kálmán ultimátumot is hozott volna.

Egészen megfoghatatlan, hogy e tendenciózus ráfogással miképp állhatnak elő, mikor Széll Kálmán mindenkinek a meghatározottabban kijelentette, hogy a kihallgatásról egy hanggal sem nyilatkozik, a hogy nem is szól semmit, a mint azt ugyanazok a lapok is, melyek mindenféle állítólagos nyilatkozatokat közölnek, habár panaszképp konstatálták.

Illetékes felhatalmazás alapján kijelenthetjük tehát, hogy a lapok azon állítása, mintha Széll Kálmán bármit is befolyásolni igyekezne vagy bármi modorban a korona álláspontját közvetíteni akarna, merő koholmány. — Ennek világos és teljes bizonyosságú elég azt megállapítani — és ezt a kilences bizottság megfogja erősíteni, — hogy Széll Kálmán nemcsak nem puhított és nemcsak nem kapacitált, hanem a bizottság egyik tagjának egyenes felhívására, hogy diszkréció mellett tegyen nyilatkozatot azokról a benyomásokról, melyeket a legfelsőbb kihallgatása alatt nyert, minden nyilatkozatot megtagadott, egyenes hivatkozással arra, hogy ilyen nyilatkozatot csak a miniszterelnök van hivatva tenni. És így téves a lapok azon állítása is, hogy Széll Kálmán valami jelentést tett volna a kilences-bizottságban.

A kilences bizottság ülése.

A kilences-bizottság ma délelőtt másfél óráig tárgyalt és már a múlt héten hozott határozat értelmében holnap és holnapután nem fog ülést tartani, hanem tanácskozásait hétfőn fogja folytatni.

VIDÉK.

Bolla Kálmán meghalt. Bolla Kálmán vasvári ügyvéd, kiról előző számban megírtuk, hogy a megörléstől való félelmében egy handzsárral mellén és hasán víz szurást ejtett, 2 nappi szenvedés után kedden éjfél után 1 órakor jobblétre szenderült. Ma délelőtt temették a vasváriak nagy részvéte mellett.

Az öreg bakák pöre az államkincstár ellen. A nemzeti küzdelem sokféle megnyilatkozásában a szenzáció súlyával jelenik meg a nagyváradi öreg bakák elhatározása. A 37. gyalogezredben harmadik évüket kiszolgált s visszatért katonák — mint értesülünk — randkivül érdekes dologra készülnek. Pórt indítanak a katonai kincstár ellen, kárterítési pórt. Kiszabadulások után egy nagyváradi ügyvéd által bepörölik a katonai kincstárt, a melytől kárpótlást követelnek a három hónapi időért, melyet tovább kellett szolgálniuk. A katonáknak az az álláspontja, hogy visszatartásuk törvényellenesen történt s e miatt polgári keresetforrásuktól megfosztattak. A pörös keresetet a nagyváradi járásbíró-sághoz fogják benyújtani.

Öngyilkosság. Miskolcra sűrűn jön, hogy Klein Sámuel odaváló tekintélyes kereskedő öngyilkosságot követett el. Klein 60 éves volt és igen tekintélyes család gyászolja.

A hol az ég és föld lángban áll.

Az odesszai naftaégés.

Odessza, október 2.

Az Odessza közelében levő petroleumtelepen 8 nap óta borzalmas lángtenger pusztít, a melylyel szemben az ember véges ereje tehetetlenül áll. Kilométer távolságra és magasságra lángoszlopok emelkednek az ég felé, a pokol nem lehet borzalmasabb, mint most a petroleumtermelő vidék. Egő nafta-folyamok szakadnak a Kaspi-tengerbe s mértföldnyi területeket sötétségbe von a rettenetes füst. Ha szél fúj s a füst kissé eloszlik, ugylátszik mintha mértföldnyi területen lobogó lánggal égne az egész föld.

A tűz a Bera-cég naftatelepén egy furótoronyban keletkezett, ismeretlen okból. Nagy szélvihar volt akkor, mely a lángokat a Bilinszky-társaság petroleumraktárához röpítette s mihamar lángban állottak ezek is. Itt három millió pud petroleum ég. Mennydörgésszerű robajjal robbantak széjjel a kolosszális naftatartályok s a kiömlő, lángoló petroleum mint valami pokolbeli folyam ömlik most is a tenger felé. Hasztalan próbálták a tüzet távol tartani a forrástól, tüzet fogott az is s óriási lángoszlop keletkezett.

Hasztalan volt az igyekezet, hogy a többi telepeket megmentésék. A vihar által szított lángok átcsaptak a szomszédba, ég már a legtöbb telep és újabb tíz millió pud petrolíumot borított lángokba.

Közbe a vihar lecsillapodott ugyan, de már akkor a tűz több négyzet mértföldnyi területen dühöngött s eloltására gondolni sem lehetett. A naftatermő vidék nyugati részén levő összes telepek égnek s a kár eddig több mint tíz millió rubel.

A tűz idején egy újabb petroleumforrás támadt, a minek azaz oka, hogy egy másik furótorony betömte s a petroleum új utat tört magának a szabadba. Ez a forrás is ég már.

A számos négyzetméterföldnyi területen égő földdarab megközelíthetetlen.

Nyolc nap óta tart már a tűz s hány hétig fog égni, azt nem tudja senki. Félő, hogy ha a keleti városban lévő petroleum források, gyártelepek is lángba borulnak és elpusztul Odessza és a Kaspi-tenger között levő részen minden.

Andrássy — Tisza kabinet.

— Éjjeli távirat. —

Budapest, október 8.

A politikai kombinációkat ma este az a hír váltotta fel, hogy **ő Felsége a király már holnap Andrássy grófnak ajánlja fel a kabinetalakítást.** Erről beszéltek ma este a szabadelvűpártkörben s az ebből várható fordulatokat vitatta a függetlenségi-párt is.

A jól informáltak szerint, ha Andrássy gróf nem vállalná a kabinetalakítást: **akkor a király Tisza Istvánt designálja.** Nagyban valószínűnek tartják azonban, hogy Andrássy elvállalja a kormányalakítást, mert garanciái vannak a Tisza István, Széll Kálmán támogatására; bizonyos különben

az is, hogy a nemzeti-párt sem állana a sarkára s az sem kifogásolná Andrássyt.

A megoldás reményében tárgyalták a késő esteli órákban azt is, hogy Andrássy gróf miképpen szervezné a kabinetet.

A legjobban informált politikusok véleménye nem oszlott meg, valamennyien azt hangoztatták, hogy a belügyminiszter Tisza István lenne, Andrássy gróf a párt rétegeket is kielégítően azzal, hogy kabinetjét az egyes frakciókból szervezné.

A függetlenségi pártkörben az éjjeli órákban élénken tárgyalták az újabb fordulatot. Általános vélemény volt, hogy itt szövetekezés jött létre Wekerle és Apponyi ellen s erősen elítélték a szabadelvűpárt személyi harcát. A párttagok nézetéből kétségtelenül kiliváglott, hogy az Andrássy—Tisza-kabinet ellen antipathiáival viseltetnek. Egyelőre csak abban állapodtak meg, hogy megvárják a holnapi nap eseményeit; megvárják, mennyiben sikerül az Andrássy—Tisza-kabinet s különösen megvárják, hogy miben fejti ki programjukat. Hiszik különben, hogy a Ház felhasználása úgy Andrássynak, mint Tiszának erős szándéka.

SZÍNHÁZ.

A drótos tót. Lehár operettje tegnap is nagy közönség előtt került színre. Az előadás gyorsabb tempóban folyt, de még így is féltizenegyig eltartott. A szereplők közül most is Krémer, Faragó, Ráthy L., K. Hegyi Lili, Mezey és Karacs osztozkodtak a közönség elismerésében.

Az új tagok bemutatkozása.

A jövő hét műsora alkalmat nyújt ahhoz, hogy szintársulatunk új tagjait megismerhessük. Hétfőn a Rantzauk-ban mutatkozik be Csiky László, a társulat új apaszínésze. Csiky László nem ismeretlen a debreceni közönség előtt. Nyolc év előtt, Tiszai Dezső szintársulatában, mint szerelmes színész aratott szép sikereket. Azóta változott a szerepköre. A nemrég még ugy kedvelt szerelmes színészt most mint apaszínészt látjuk viszont. Kedden mutatkozik be Arday Ida a Mama című vígjátékban. Őt sem feledte a közönség. Néhány év előtt drámai hősnő volt; most a vígjátéki anya szerepkörébe lépett s Bácsné Maar Julia helyét ő fogja betölteni. Szerdán lép fel a társulat harmadik új tagja: Ráthonyi Tiilla énekesnő. Az új tagok közül ő az egyetlen, a ki most lép először a debreceni közönség elé. A Madarász operettben a fejedelem-asszonyt játsza és énekl. Legutóbb a városligeti szinkór primadonnája volt. Fellépése elé érdeklődéssel néz a közönség.

Házilag készült! Zergebőr, chevró és borjubőr, női, férfi és gyermek csizpók, férfi és flu csizmák a legtartósabb kivitelben

a legolcsóbban szereshetők be **Neumann Testvéreknél** Debreczen, (a Tisza mellett.) Szigorú szolid készítésű és biztosítottak!

Szinészeink Nyíregyházán. Szintársulatunk kebeléből egy kisebb csoport ma Nyíregyházára utazik, a hol két előadást tartanak. Ma este előadják Wolf Pierre *Titok* című szellemes vígjátékát, holnap pedig Scribe Leguové a *Nők harca* című vígjátékát játsszák el. A két előadás iránt nagy érdeklődést tanúsít Nyíregyháza közönsége.

Színház után Az Angol Királynő Nétermében felváltva Magyar Testvérek és Rác Károly zenekara tart hangversenyt. Kitűnő ételek és italok kaphatók.

UJDONSÁGOK.

Segély a tüzkárosultaknak.

Debrecen, október 9.

A szoboszlói tüzkárosultak felségeléséért szót emeltünk olvasó közönségünkhöz. Ez a szó nem hangzott el a pusztában. Könyörületes szívek dobbanak meg s tegnap már adományokkal áldoztak a humanizmus oltárán.

Ime azok névsora, a kik a tegnapi nap folyamán adományokat juttattak hozzánk a szoboszlói tüzkárosultak javára:

Raics Lajos	10 korona.
Kovács Gyula vask.	20 "
Alföldy Károly	5 "
Kaproncy József	4 "
Pálmaffy Pál	2 "
S. T.	1 "
Jónás Mihály	2 "
Összesen:	44 korona.
Tegnapi gyűjtésünk	31 "
Összes gyűjtésünk:	75 korona.

Minden további adományt köszönettel nyugtázzuk és juttatjuk rendeltetési helyére. Tájékoztalás jegyezzük meg, hogy gyűjtésünk tiz napig tart. Hisszük, hogy a kik megtudják érteni a minden nélkül maradt szerencsétlenek helyzetét, lehetőségükhöz képest sietnek enyhíteni a nyomorgók sorsán és tiz napig tartó gyűjtésünk elég tekintélyes összeg lesz az elhagyottaknak szükséges első segélyre.

Itt jegyezzük meg, hogy Kiss Gusztáv arcképvésztőművész január elsejéig jövedelmének egy negyedrészt felajánlotta a szoboszlói tüzkárosultaknak és kéri a műpártoló közönséget, hogy törekvését minél több megrendeléssel tegye a tüzkárosultak javára is gyümölcsözőbbé.

Végül tegnapi kimutatásunk egy sajtóhibáját igazítjuk helyre. Az adakozók névsorában *Suhajda* József nevét *Juhajdának* szedték.

A szegény, elhagyott tüzkárosultakat ismételtén ajánljuk Debrecen emberbaráti szeretetéről híres közönségének figyelmébe.

Ingyen-tanítás a népnek!

— Szabad liceum. —

Debrecen, október 10.

Szegény embernek nincs rá költésége, hogy gyermekeit sokat taníttassa, neveltesse. Jó, ha írni, olvasni megtanul, meg egy kis öszeadást és kivonást. Így azután a szegény ember tanulatlan, tudatlan marad, a mi nagy baj, mert minden csaló rászedi. Azt sem tudja, mi

válk javára, mi kárára. Ha bajban van, nem tudja, hova forduljon, kibem bízzák, kire hallgasson. Mint a hogy a száraz falevelet sodorja az őszi szél, úgy lökdösi őt is ide-oda a sorsa, a véletlen. Olyan, mint a sötétben tapogatózó ember, nem tudja a járást a világban. Minduntalan belebotlik valamibe s jól megüti magát.

Hát mi egy kis lámpást akarunk gyújtani a sötétségben. Tanítani akarjuk a szegény embert, hogy jobban lásson maga körül. Hogy megismerje egy kicsit ezt a nagy világot, a melyben él; megismerje azokat a veszedelmeket, a melyek az egészségét környékezik. Azután megismerje ezt az országot, ezt a magyar hazát, a melynek a fia; a hazának földjét, vizét, történetét. Azt is, hogy mivel tartozik a hazának és mit várhat tőle.

Igaz barátsággal lépünk elibetek, felebarátaink. Nem kérünk tőletek semmit, csak azt, hogy jöjjetek el minél többen és hallgassátok figyelemmel tanításainkat. Idevaló orvosok, tanárok, tanítók, ügyvédek és más tanult emberek állottak össze a Csokonai-Kör támogatásával és vállalkoztak erre; fogadjatok tanításait olyan bizodalommal és jó szívvvel, mint a hogy ők közelednek felétek.

Szüret után fog kezdődni a tanítás, október hó 18-án, vasárnap délután pontban 3 órakor. És pedig egyszerre négy helyen, ugymint az Eötvös-utcai iskolában, a Miklós-utcai iskolában, a Jókai-utcai iskolában és a Halápi-utcai iskolában. Kinek hová közelebb, oda menjen. Éppen azért tanítunk egyszerre négy helyen, hogy mindenki oda mehessen, a hol neki legközelebb. Mind a négy helyen ugyanazt tanítjuk majd; így hát egyre megy, akár melyik helyre jár az ember. De nagyon ajánljuk, hogy mindenki oda járjon mindig, a hol elkezdte és a ki elkezdte, ne hagyja abba, hanem folytassa végig. Mert minden vasárnap lesz tanítás ezekben az iskolákban, mindig délután 3 órakor.

Csakis miniszentkor (november hó 1-én), karácson után való vasárnap, (december hó 27-én) és újév után való vasárnap (január hó 3-án) marad el. Máskülönbén a következő sorrendet tartjuk meg: Október 18-án, 25-én és november 8-án a nagy mindenség erőiről, a melegségről, a világosságról, a villanyosságról és delezességről fogunk tanítani. November 15-én, 22-én és 29-én az ásványokról, növényekről és állatokról lesz szó. December 6-án, 13-én és 20-án földrajzot tanítunk, vagyis beszélni fogunk tengerekről, folyókról, országokról és különösen Magyarországról, hegyeiről, síkságairól, folyóiról, városairól és népeiről.

Újév után január 10-én kezdődik újra a tanítás. Tehát január 10-én, 17-én, 24-én és 31-én orvosi dolgokról lesz szó. Hogy van megalkotva az emberi test, mire kell ügyelni, hogy egészségesek maradjunk, mitől kell óvakodni, mit csináljunk, ha betegek leszünk és több efféleről.

Azután a februári négy vasárnapon, vagyis 7-én, 14-én, 21-ikén és 28-án történelmet fogunk tanítani. Különösen a magyar nemzet történelmét; hogy élt, mit csinált 1000 éven keresztül a magyar hazában.

Végre március hónapban megint 4 vasárnapon, tudaiilik 6-án, 13-án, 20-án és 27-én a magyar alkotmányról lesz szó, vagyis a királyról, az országgyűlésről, a hivatalokról és polgárokról, hogy mi jogaik és kötelességeik vannak.

Mind ez a tanítás egészen ingyenes. Bárán oda jöhet akárki, nem kerül semmi néven nevezendő költségbe. Szi-

vesen látunk minden felnőtt embert, férfit, asszonyt egyaránt, csak azt kívánjuk, hogy ottan csendben és illedelmesen viselje magát.

Ne resteljen senki oda eljönni, azért, hogy szegény ember, hogy cseléd vagy napszámos. Annál szivesebben látjuk. A Jézus Krisztus is a ref. főgimnázium tanítója volt. Az ő példáját követjük mi is.

Debrecen, 1903. október havában.

A szabad (liceum) iskola intézőbizottsága: Acél Géza, dr. Jászi Viktor, dr. Kardos Albert, dr. Kenézy Gyula, Kozma László.

* **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap a református templomokban a következők tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban: K. Tóth Kálmán, Kistemplomban: Jánosi Zoltán. Utjtemplomban: Biró Ferenc. Ispótlályi templomban: Csighy Andor. Csapókeri imaházban: Kovács János. Szegényházban: Hajdu Zsigmond. — Uray Sándor püspöki segéd-elkész délután 3 órakor népszerű biblia-magyarzatot tart a nagytemplomban.

* **Személyi hírek.** *Degenfeld* József gróf, egyházköreileti főgondnok Szmracsányi nagyváradi püspök beiktatási ünnepélyéről Mezőtúrba utazott, hol résztvett az ottani ref. főgimnázium 350 éves jubileumának ünnepén. — *Dóci* Imre középiskolai felügyelő szintén Mezőtúron időzött.

* **Ugozsavármegye a debreceni átirat mellett.** Ugozsavármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartott közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel pártólágot vette tudomásul Debrecen városnak, Rákóczi hamvai hazaszállítása érdekében küldött átiratát.

* **A szabad liceum nagygyűlése.** A szabad liceum nagybizottsága f. hó 11-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja év megnyitó gyűlést az ev. ref. kollégium dísztermében, melyre a nagybizottság tagjait s a szabad liceum iránt érdeklődőket ez uton is meghívja. Az intézőbizottság.

* **Jogászok matinéja.** A debreceni jogakadémia ifjusága, a felállítandó „Joghallgatók Köre” alapjának növelésére, november 8-án, vasárnap matinét rendez a főiskola dísztermében. A matiné kezdete délelőtt 11 órakor. A műsor összeállításán most dolgozik a rendezőség. A matiné, melyet december folyamán második ilyen irodalmi összejövetel követ, fényesnek és nagyszabásúnak ígérkezik.

* **Emmerth Antal meghalt.** Dícsőségben gazdag élet hagyta el porhüvelyét. Mindnyájan ösmertük a jó öreg urat, a nagy idealistát, a művészleket. Elhagyta szerető családját, ezekre menő tanítványait, hogy megtalálja azt, a mit a földön hiába keresett: a teljes harmóniát. Emmerth Antal zenetanárnak élettörténetét ma már kevesen ösmerik. A kik naponta érintkeztek vele, azok sem tudták, milyen híres művészt ismernek az öreg remetében. London és Newyork hangversenytermei tudnának számot adni sikereiről, melyekről néhány képet hasábos kritikákban nyujtanak az akkori világlapok. Tolnán született, onnan származott hozzánk. Gimnáziumat a budapesti piaristáknál végezte, de már gyerekkorában feltűnt zenei tehetségével. Első mestere Glüek rávette atyját, hogy képeztesse ki gyermekét. — Ugy is történt. Emmert Antal, miután

DARVAS TESTVÉREK

— NÓIDIVAT ÁRUHÁZA —
FŐTÉR, A HUNGÁRIA KÁVÉHAZ MELLETT.

Tisztelettel értesítik Debrecen és vidéke t. hölgyközönségét hogy őszi bevásárlási utjokról visszaérkezve

az őszi és téli ujdonságok, női és gyermekfelöltők legdivisabb és leg szebb darbjait szereste be

Merkel-től tanult a bécsi zeneakadémiának lett növendéke. Huszéves korában már kész művész volt s bejárta Terschak fuvolaművészzel együtt Nyugateurópa összes nagyvárosait. Azután az új világban aratta sorra babérait. Két évig South Carolinában tanárkodott, hennan New Yorkba költözött. Itt Ruttkayné Kossuth Lujzának lévén kosztosa, állandóan érintkezett a magyar emigránsokkal. Öt év múlva hazatért New Yorkból s Budapesten telepedett le. Itt Káldy és Liszt voltak legjobb barátai. Liszt Ferenc számtalanszor le is jött Debrecenben öreg barátjának látogatására. Már nagyhirű művész volt, mikor a debreceni zenének lett tanára. A Zenede pályázatát az ifjabb Erkelnek szemben nyerte el. Valamennyi barátja elhunytával ő is visszavonult a magányba és családja körében zeneszerzéssel töltötte napjait. Kiadott művei igen elterjedtek. Leghíresebbek ezek közül: A filoméla keserve, A tengeri vihar stb. Legnagyobb műve a Mormonok című opera, mely a debreceni zenede számára készült. Emmerth Antal 69 évet élt. Családját általánosan tisztelik és szeretik Debrecenben. Ez a részvét most hatványozott mértékben nyilvánul meg a zeneszerző és interpreztáló művész elhunytá alkalmából. Emmerth Antalt holnap temetik a Szent Anna-utca 15-ik számú gyászháztól.

*** A hajduszoboszlói tűzkárosultaknak.** Lőfkovits Arthur tegnap 200 koronát juttatott el a szoboszlói tűzkárosultak felségelésére. A szerencsétleneknek Puky Gyula főispán is nagyobb, 100 koronás összeget adományozott.

*** Papirkereskedők mozgalma.** A teljes vasárnapi munkaszünet érdekében a papirkereskedők alkalmazottai már régebben mozgalmat indítottak. Hasonlóan a könyvkereskedőkhöz a vasárnapi teljes munkaszünetet akarják kieszközölni, — melyből csupán a szeptember és december hónapok képeznének kivételt, a mikor is csak fél napi szünet lenne. Ettől a mozgalomtól mint értesülünk a tulajdonosok sem idegenkednek. Az ügy érdekében aláírási ívet közzénekel, melyet ha mindannyian aláírják mi sem fogja akadályozni, hogy az alkalmazottaik érdekében ezt az üdvös reformot mielőbb behozzák.

*** A kereskedő ifjak zászlóavatóására** ma érkeznek a fővárosi és vidéki társalgatok kiküldöttei. A rendezőség állandó permanenciában van és mindent megtett az érkezők fogadtatására s kényelme érdekében. Maga a holnapi ünnepség — immár kétségtelen — olyan nagyszabású lesz, a minőt dalos egyesület Debrecenben még nem rendezett. Az ünnepre nagyban készül Debrecennek egész kereskedővilága. A világi-bizottság is szorgalmasan készül a táncestély sikerének biztosítására.

*** A dohánygyári dynamogép.** A debreceni dohánygyár dynamogépének felszerelési munkáira kiirt árlejtésen egyedül Haverland Odón budapesti vállalkozó pályázott, a kinek ajánlatát jóváhagyás végett felterjesztették a dohánygyárvédők központi igazgatóságához.

*** Kertbirtokosok panasza.** A Széchenyi-kert birtokosai közül a legtöbben a Széchenyi-utca végén álló kaszárnya mögött, a sinpár mentén vezet el az utja. Nagyon keskeny s éppen olyan veszélyes, mint a milyen egészség-

telen ez az út. A sinpár és az út között hatalmas árok terül el, a melybe idegenek rendszerint dőglött állatokat löknek s büzös kigőzölgesük inficiálja a levegőt. Az út keskeny is arra, hogy a gyalog és szekér közlekedést rajta lebonyolíthassák, de veszedelmes is. Ha kocsi, vagy szekér jön, más kitérő, mint az árokba való menekülés nincs. A kert birtokosok körében most mozgalom indult meg, hogy az árok betömését s ezzel megfelelő ut létesítését kérelmezzék a városi tanácstól. Fentebbi indokaik mellett hangsúlyozni fogják, hogy a közterheket nagyobb mértékben viselik s egy kis méltányosságra ezen a címen is jogot formálhatnak. De hangsúlyozni kívánják különösen azt, hogy birtokaik vételekor a város építési pénztárába nagyobb összegben fizettek be illetékeket s ennek fejében a legkevésbé az, a mit egy tisztességes út készítésével a várostól kérhetnek.

*** Meglopott segéd.** Érzékeny veszteséget szenvedett a napokban Lőrinc István sütősegéd. A Mórca-telep 1. szám alatti lakására ismeretlen tettes lopódzott be s az alatt, míg ő éjjeli, fázasztó munkáját egy nyughelyen pihente, orvól meglapta. Szekrényéből egy arany meitűt, ezüst órát, gyűrűt és három korona készpénzt vett ki a tolvaj, melyekkel nyomtalanul eltűnt. A rendőrség a tett elkövetésével egy helynéküli segédet gyanúsít, a ki pár nappal ezelőtt ott kíségetett. Az ellene felmerült gyanút még alaposabbá teszi az a körülmény, hogy az illető a város területéről megszökött. Országos köröztetését elrendelték.

*** Második nyár.** Az időjárás állandó szárazság és nagy meleg dominálja. A természet helyre ütötte a csorbát s a mit június, júliusban elfelejtett megadni: a nagy meleget, azért most szeptember és októberben bőven kárpótolja az emberiséget. A hőmérő olyan helyeken, a hol a déli órákban a meleg megszorul 40 C° is mutat. Abnormis ez októberben. A gazda közönség eső után áhitozik s a természet nem akar engedni a forróságból.

*** Az ecsedi láp égése.** Az ecsedi láp ég. Több mint ezer holdnyi ingoványos talajon dúl a pusztó tűzvihar. A mentési munkálatok vezetésére Darányi miniszter tegnap táviratilag rendelte ki ifj. Sporzon Pált, a debreceni gazdasági tanintézet tudós professzorát, a ki azonnal Nagyeesdre utazott.

*** Névmagyarosítás.** Stafcsik János debreceni szerelő belügyminiszeri engedélylyel Bőszörményi-re magyarosította nevét.

*** Elfogott zsebmetsző.** Keményen összehurkolva szállították Kiss Gyula csavargót tegnap éjjel a rendőrségi központra. Zsebelni akart, de nem sikerült. Akkor csípték nyakon, mikor a más zsebében kotorászott. A rajtaesípett tolvaj minden erejéből tiltakozott az elfogatás ellen s addig rugkapált, míg sikerült kiszabadítani magát a rendőr kezéből. — Visszanyert szabadságát nem sokáig élvezhette, mert egyik rendőr karjából a másikba került. Ezután már megkötözték, nehogy ismét kedve kerelkedjék a szökésre. Ugy vitték az éjjeli órákban a rendőrség bünygi osztályához, a hol fogva tartották.

*** Tegnap halottak.** Tegnap a következők hunytak el Debrecenben:

özv. Kiss Jánosné ev. ref. 72 éves, özv. Kardos Istvánné ev. ref. 83 éves, özv. Makai Mihályné ev. ref. 67 éves, özv. Nagy Andrásné ev. ref. 80 éves, Szendrei Györgyné ev. ref. 54 éves.

*** Varrásnéküli legfinomabb gumm harisnyákat,** továbbá irigátorokat és mindenféle gummi árukat nagy választékban tart Nagy András keztyü-gyára. Kistemplom-bazár.

*** Női ruha varrónő,** a ki Bécsben és Budapesten dolgozott, elfogad angol és francia divat szerint legizesebb ruha készíttést, Nógrádi Sándorné Kossuth-utca 61. Ugyanott jobb házból való tanuló leányok felvétetnek. Vidéki megrendeléseket is elfogad.

*** Kifogástalan szép és tartós fényképek** Némethi József előnyösen ismert fényképész műtermében készülnék. Piac-utca 42. sz. Lamprecht-palota.

*** Torokbajosoknak** A gyors időváltozások kezdetében állandóan gyakori gége- és torokbetegségek fordulnak elő, így mindenkit figyelmeztetünk, hogy a gargalizálás, a mint kedvelt gyógyvizis ismeretes Rohitschi „Styria-forrás” vízzel a gége és torok horutnát a legjobb gyógyeredményt használható. — Elsőrangú orvosok és a nagyközönségből pedig számtalan gyógyultak nyilatkoznak erről. Már az első használatok után észlelhető hatás áll be dus nyálkaváladék és a gyuladós részek észlelhető gyors javulása által, rendszeres használat által pedig régebbi idült bajoknál biztos eredményt érünk el. — A „Styria-forrás” minden nagyobb gyógyúru és ásványviz kereskedésekben, valamint gyógyszerárakban vagy pedig közvetlen a Rohitsch savanyvíz kutkezelőségénél kapható.

*** Pénzkölcsönöket** az összekötetésben levő 26 pénzintézet közül legjobb helyen, gyorsan kiesszközöl Rácz Béla bankirodája Debrecen, Csapó-utca 12. szám.

*** Remek szörme boák** érkeztek, melyeknek megtekintésére felhívom az érdeklődő hölgyközönség figyelmét. Bertha Kálmán város-ház-épület.

TÁVIRATOK

Andrássy Gyula és Tisza István a királynál.

Bécs, október 9. A Neue Freie Presse ma reggel jelenti, hogy a király Andrássy Gyula és Tisza István grófokat meghívja, hogy a politikai bonyodalmat általuk rendeztesse. — Valószínű, hogy mindkettőjüket holnap délután fogadja ő Felsege.

Bányászok Chamberlain ellen.

London, október 9. Nagy-Británia bányamunkásainak szövetsége egy Glasgowban tartott gyűlésén 98 szavazattal 5 ellenében elfogadott egy határozati javaslatot, a mely Chamberlain politikája ellen irányul. Az ez alkalommal delegáltak 374.000 bányamunkást képviselőik.

Kecskemét koszoruja.

Szeged, október 9. Kecskemét-ről ma öt tagu küldöttség érkezett Szegedre s gyönyörű babérkoszorút helyeztek a Kossuth-szoborra. A koszoru szalagján ez a felírás áll: „Szent kegyelettel Kecskemét népe és azok, a kik tiltva imádják dicső emléked.”

Igyunk Avas-ujfalusi „Oroszlán”

ermészetes égvényes savanyu gyógyvizet üvegenként 12 fillér.

Kapható kizárólag a Schwarts-féle dohánypó szében.

Piac-utca 29 szám, a város-házával szemben.

Oroszország és Japán háborúja.

Páris, október 9. A Potrie egy munkatársának Darmstadtban a Britania-fogadóban alkalma volt Savienskivel, a c'ir főszertartásmesterével beszélnie, a ki azt mondotta, hogy gróf Lamsdorf külügyminiszter szerint Japán követeléseit teljesíthetetlennek s ezért Japán készül Oroszország ellen. A háboru elkerülhetetlen.

Francia—angol szerződés.

New-York, október 9. Az Associated Presse párisi levelezője mértékadó forrásból állítólag úgy értesül, hogy Franciaország és Nagy-Britannia között megegyezés jött létre egy általános választott bírósági szerződés határozatait illetően.

New-York, október 9. Az Associated Presse párisi levelezője arról is értesül, hogy a választott bírósági szerződés összes pontjai szabályozva vannak.

Balfour és Chamberlain.

Leeds, október 9. Balfour kereskedelmi miniszter itt beszédet tartott, a melyen kijelentette, hogy a gyarmatokkal való kiváltságos bánásmód nem volt felvéve a hivatalos programmba, mert ez a nyersanyagok és élelmiszerek megadóztatást vonja maga után, a mit az ország nem tűrne. Bár a védvám nem teszi a kormány programjának részét, a helyzet esetleg megváltozhat, ha Chamberlain misszionárius törekvéseit, melyeket oly fényesen kezdett meg, befejezendte. Azonban a kormánynak kötelessége előbb az országhoz fordulni, mielőtt pénzügyi újításokat létesít. — A Rauter-ügynökség hozzáfűzi ezekhez, hogy az a körülmény, hogy Balfour fölemli a nyersanyagot, jelentős Chamberlain nézeteire való tekintettel, melyek szerint lehetséges a gyarmatoknak elfogadható előnyöket biztosítani a nyersanyag megadóztatása nélkül.

HIREK

Éjjeli posta.

A pénzeslevélhordó merénylete.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, okt. 9.

A József-köruton elkövetett rablás óta már három hét mult el és a tettes még mindig szabadlábon van, a mi annak a következménye, hogy még megbízható szemlélyírás sincs róla.

Ha igaz, úgy ma reggel óta a rendőrség ez egyszer jó nyomon van.

Már kezdettől fogva sem volt kizárva, hogy a tettes azonnal a rablás elkövetése után elhagyta a fővárost, még pedig valószínűleg úgy, hogy a vicinálson ment a rabló ki a főváros környékére és aztán ottan vonatra ült.

Ma reggel a rendőrséget értesítették, hogy a mult hó 27-én Esztergomba láttak egy vendéglőben a megszökött merényletűzőhöz teljesen hasonló egyént, a ki rendkívül érdeklődött a fővárosi lapok megérkezése iránt.

— Mikor hozzák a lapokat? kérdé a vendéglőstől.

— Csak dél felé!

— Az rettenetes, addig nem tudok várni!

— Pedig muszáj várni!

Az idegen nagyon gyanusan viselkedett és egy vendég vette először észre a hasonlóságot közte és a merényletűző között.

Hogy bizonyosságot szerezzen magának, a rablásról kezdett beszélni. Majd az idegenhez fordulva, így szólt:

— Ön Budapestről jön, mondá, még nem fogták el Boda István merényletűzőjét?

Erre az idegen nem válaszolt, hanem fizetett és sietve távozott.

Csak távozása után jutott eszébe az ottan voltak, hogy a rendőrséget kellett volna értesíteni. Elmentek oda, de már későn volt. A rendőrök már nem tudták az idegent kézrekeríteni. A budapesti rendőrség részéről két detektív kezdte meg a nyomozást nyomban.

× **Az eskütéri hid felavatása.** (Éjjeli express tudósítás.) Az eskütéri hid holnapi felavatásán a királyt József főherceg fogja képviselni és nem József Agost főherceg.

× **Vasgyári sztrájk.** (Éjjeli express tudósítás.) Hannebadban az összes vasgyárak beszüntették az üzemet. Az egész környék munkásai, számszerint kétezeren, kereset nélkül szűkölködnek.

× **A trifaili sztrájk.** (Éjjeli express tudósítás.) Trifaiból táviratozzák, hogy Clary helytartó, az éjszaka odaérkezett, személyes meggyőződést szerzendő a bérn re okáért. Az éjszaka a 27. gyalogezred egy százada Laibachból Sogorba érkezett. Eddig a rendet nem zavarták meg.

× **Korcsmai dráma.** (Éjjeli express tudósítás.) Véres szerelmi dráma folyt le ma a budapesti Marokkói-utca 4 számú ház pinocéjében lévő vendéglőjében. Turcsányi Béla szegedi születésű lakatoslegény, a ki régóta udvarolt a vendéglős sögornőjének, Garai Mariskának, beszélgetés közben revolvért rántott elő s ötször ráított a csinos, tizenkilenc éves leányra. A leány már az első lövéskor futni kezdett, a második golyó menekülés közben érte. A többi golyó a falba furódott. A merénylet azután maga ellen fordította a fegyvert, de izgatottságában csak a balkarját lötte keresztül. A leány eszméletlenül rogyott össze. A merénylet lakatoslegényt a rendőrségre vitték, a hol merénylet okául azt mondta el, hogy a leány, a kit feleségül akart venni, az utolsó időben elfordult tőle. A leány sérülései súlyosak.

× **Szerb gimnázisták sztrájkja.** (Éjjeli express tudósítás.) Belgrádból táviratozzák, hogy az ottani Pacsics-gimnázium tanulói sztrájkolnak, mert az iskolaépület ronda, egészségtelen. Küldöttséget is menesztettek a közoktatásügyi miniszterhez, hogy segítsen a bajokon s a sztrájkolóknak szokása szerint vasárnap nyilvános gyűlést is fognak tartani.

× **A pápa fogsága.** (Éjjeli express tudósítás.) Sokszor megcáfolták ugyan, de mindannyiszor újból fölmerült a hír, hogy X. Pius pápa véget akar vetni a Vatikáni fogságnak. A Berliner Tageblatt mai száma minden dementi ellenében fenntartja ezt a közleményt és azt fűzi hozzá, hogy a pápa modus vivendi keres Olaszország irányában.

× **Campanille sorsa.** (Éjjeli express tudósítás.) Alig egy esztendeje multott, hogy Velence hatalmas műemléke, a Campanille összeomlott. Egész Itália sirt és siratta minden művelt ember a pusztuló emléket; míg nem aztán felmerült a terv, hogy a Campanillét fel lehet építeni. Az egész világról összegyűlt a tenger sok pénz; adományokat küldtek Amerikából a világ másik oldalán mindenütt — de az összeomlott Campanille felépítésével még mindeddig nem foglalkozik senki sem komolyan. A derék velenceiek, a kik oly keservesen fel-

zokogtak a szerencsétlenség alkalmával, már egészen megszokták, hogy a torony hiányzik a Szent Márkus-téren és — kezdik sajnálni azt a sok szép pénzt az újra felépítés munkájára, a mi e célra összegyűlt.

— A mi összeomlott az csak maradjon feke — mondják a velenceiek — erőnket fordítsuk inkább arra, hogy épságben megőrizzük a meglevőket.

Hanem, hová fordítsák az összegyűlt pénzt, ez okoz a legtöbb fejtörést. Sokan merész reformterveken gondolkoznak; hiddal akarják összekötni Velencét a kontinenssel és villamos vasutat akarnak építeni a lagunák városában. Ha ezek a tervek megvalósulnak, a mi éppen nem lehetetlen, akkor a huszadik század ugyancsak átalakítja Velencét.

× **Életunt kereskedő.** (Éjjeli express tudósítás.) A budapesti Deák Ferenc-utca 3. számú házban tegnap kora reggel öngyilkossági kísérletet követett el egy Weisz Jakab nevű szegedi illetőségű kereskedő. Az életunt ember, a jelzett ház második emeletéről leugrott és négy helyen eltört a lábát. A mentők a súlyosan sérült embert a II-ik sebészeti klinikára szállították. Tették oka ismeretlen.

CSARNOK

Az örökség.

— Regény. —

Írta: **Than Gyula.**

(Folytatás.)

Sokkal hamarabb kínálkozott hozzá alkalom, mint a hogy ezt Ronkai Lajos hitte volna. A féltékenység mindennapos vendégé tette a nábob kastélyában. — Hallott, látott, tudott mindent. Örökösen leste, figyelemmel kísérte Ilmát. Mint valami árnyék kísérte folyton s örökösen arra törekedett, hogy Timóttal való találkozását megakadályozza.

Néhány nap mulva azzal fogadta Bátor Balázs, hogy készen van utazási tervével.

— Hogyan? — kérdezte Ronkai, — hát csakugyan menni akarsz.

— Miért ne. Vágyam ez nekem is, az én drága kis leányomnak Ilmának is. Elmegyünk világot látni, szórakozni. Timót visszamaradt. Ő rá nyugodt lelkiismerettel hagyom egész gazdaságomat. Ugy határozta meg, hogy három hónapot külföldön töltünk.

Rankai Lajosnak nehezebbre esett ezt hallani, hiszen a nábobbal együtt elmegy Ilma is, a kit ő rajongással szeret. De gyorsabban leesilapithatta szíve nyugtalanságát, ha arra gondolt, hogy így legalább Timóttól is távol lesz Ilma s a távollét majd megszünteti azt a rokonszenvet, melylyel a bájos leány most Timótot körülveszi. Csak azért nyugodott meg a nábob és leánya tervbe vett utazásában.

Napok mulva, egyszer feltűnően jókedvvel lépte át a kastély küszöbét. Kitűnő gondolata támadt. Remek terv. Ha azt megvalósíthatja, Ilma többé soha sem fog Timóttal találkozni. Ha neki adják a nádbosi uradalmat, még annak sem tudott volna úgy örülni, mint a hogy tervének megőrült.

Bátor Balázs elmondta neki, hogy milyen utitervet dolgozott ki. Hosszu tengeri utat is tesznek. Tudta hová, merre akarnak menni, hol és mennyi időt szándékoznak tölteni. Ezen az alapon született meg az ő terve. Beállított Bátor Balázshoz és csakhamar felvetette előtte az utitervet.

➡ **Miklós és Markbreit** ➡

bazárüzletében, Frohner szálloda mellett

czipők, kalapok, ingek, nyakkendők, gallérok, kézelők, harisnyák, keztyűk, alkalmi vétel

== folytán rendkívül olcsón szerezhetőek be. ==

— Mikor akarsz menni szomszéd?
— kérdezte a nábotól.
— Egy hét múlva.
— Ne haragudj meg öregem, de nem helyeslem a tervedet.
— Miért?
— Három hónapot akarsz idegenben tölteni s nyelveket nem ismersz. Ha már csakugyan feltett szándékod ez az utazás; akkor alaposan elő kellene azt készítened.

— Hogyan?
— Egyszerűen. Targai Timótban te megbízol, szereted s a kelletlenül is jobban rokonszenvezel vele. — Látod, én a te helyedben elküldeném Timót, hogy készítse elő utadat. Elutazna mindenüvé, a hova te menni akarsz. — Előre kikeresné számotokra a legalkalmasabb helyeket, olyanokat, a hol beszélnek a mi nyelvünkön is, vagy legalább még azon, a mit te tudsz. Végtelenül könnyű dolog lenne. Akárhová érkezel, mintha csak otthon lennél, úgy tájékozhatod magad. Targai Timót pedig ezzel a bizalommal úgy magadhoz láncolnád, hogy annak ugyan sohase lenne kedve arra gondolni, hogy másfelé nézzen alkalmazást.

Bátor Balázs örömeiben megölelte Ronkait. Tetszett neki a terv.

— Nagyszerű! — kiáltott fel. — Igazságod van. Timót pár hét alatt mindent előkészíthet s én aggodalom nélkül mehetek utra. Mindenütt tudom hová, merre menjek. Mindenütt várni fognak, mindenütt lesz kalauzum. Kötőnő eszme. Nagy szolgálatot tétél vele. Még ma beszéllek Timóttal s holnap már utazni fog.

Ronkai Lajos pedig egyetlen szóval sem árulta el, hogy a terv tulajdonképpen az ő diadalát jelenti.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, szombaton, bérlét: 9 ík szám „C” bérlésben

A drótos tót.

Nagy operette 3 felvonásban.

Günther	—	—	—	Faragó Ö.
Micsi	—	—	—	Krémerné.
Jankó	—	—	—	Karacs I.
Pfefferkorn	—	—	—	Krémer J.
Zsuzska	—	—	—	R. Bóthy L.
Milós	—	—	—	Merei A.
Órmeester	—	—	—	Szalai K.

Kendete fél 8-kor

Holnap, vasárnap, október hó 11-én, két előadás.

Délután 8 órakor, bérlétszűnetben, féltárrakkal:

Éjjel az erdőn.

(Népszimű dalokkal 3 felvonásban.)

Este 7 és fél órakor, bérlétszűnetben, először:

Éjjeli menedékhely.

Jelenetek a mélységből, 4 felvonásban.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Társa utódai
Debreczen.

— Kistemplom-bazár. —

Az őszi idényre raktárra érkeztek óriási választékban

női divatkelme ujdonságok.

Francia flannel. Francia velezek.

Különlegességek selyem áruban.

Szabott árak. Előzékeny kiszolgálás.

Csakis házasulandóknak !!

ajánlhatom legujabb merített és véssett

eljegyzési valamint **meghívó** levelek és kártyák dus választékú raktáramat. Ujjonnan berendezett nyomdában

izléses és divatos munkakiállításával mérsékelt árakban versenyez. Mindennemű ügyvédi és hivatalos nyomtatványokat, számlákat, körleveleket, leveleket és borítékokat, névjegyeket, gyászjelentéseket a legolcsóbb árakban véi papirokat és borítékokat, kivételben készit

Mihály Sámuel

papirkereskedése és műnyomdája Főter, 30. Dréher sörcsarnokkal szemben.

Női kelmékben dus választék.

!! Nálam ne vásároljon !!

készpénzért

Havi és heti részletfizetésre !!

beszerezhető meglepő olcsó árak mellett kész férfi ruhák férfi és női téli kabátok férfi és női esővötek, vásznak, függönyök, szőnyegek.

Kohn Hermann

Hatvan utca 17. sz.

Czégre ügyelni!

Női kelmékben dus választék.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

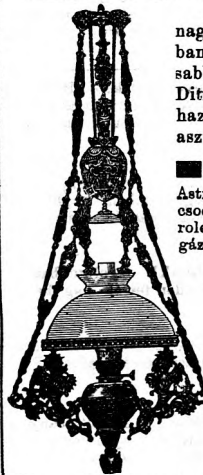
Kaszanyitzky Endre

Debreczen, Piacz-u. 57.

Ajánlja a legnagyobb választékban és a legjutányosabb árak mellett Ditmár, Brunner és hazai gyártmányu asztali és függő

LÁMPÁKAT

Astral, Meteor, Appolo, csoda, nap, villám, petroleum és szesz Agergázégőkkel. Ugyasint porcellán és angol fayanze tea, kávé, mocca és mosdó, valamint mindennemű asztali cognac és likőrök üvegekészleteket, majolika, bronz és chiniszüst ujdonságokat. — Vidéki megrendelések pontosn és gyorsan teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Épület és portálc üvegezési vállalat.

Képekkel minden nagyságban egyszerűbbül a legdrágábbig

ELSŐRENDÜ NŐI DIVATTEREM

Női ruhák és Costumoket

a legujabb modellek után gyorsan és pontosan készit

Bosznay J. és Társa

özög, Kossuth-utca 11.

Gyászruhák 6 óra alatt.

Uj bodega.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy

Első debreczeni bodega

czimmel Kossuth-utca 6. szám alatt, közvetlenül a színház mellett, uj bodegát nyitottam, a melyet költséget nem kímélve fényesen rendeztem be.

Uj üzletemben egész napon át, színház után és éjjel is mindég hideg felvágottak, csemegék, különféle italok pontos kiszolgálás és mérsékelt árak mellett állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Szives pártfogást kér:

A tulajdonos.

Apró hirdetések.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további négy fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott négy kr. 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra postai díj nélkül, ha a szükséges postabélyeg beletűzött.

Apró hirdetések címre küldendő.

Levelezés.

- „Unatkozom“ levele van.
- „Hűség mind halálig“ levele van.
- „Excelsior“ levele van.

Ajánlat.

Itt az ideje meggyőződni, hogy Wallerstein Fülöp Fia cég a legjobb minőségű árukat a legolcsóbban árulja. Nincs sok helyünk, de azért néhány cikk árát felemlítjük: 120 széles cybelin minden színben 1 kor., Anna fanel métere 12 kr., jó vég vászon 4 frt, jó vég sifon 4 frt 50 kr., 2 ágú és 1 asztalterítő együtt már 5 frt, jó szőnyeg métere 20 kr. Ha ezek az árak nem elég olcsók, még olcsóbban is tudunk adni. Női és gyermek felöltők meg különösen jutányos árban vannak.

A világhírűvé vált gyémántfekete Brámerposztó kizárólag Boros Testvérek női divatruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak.

Kristálytisztá, szagnélküli petrolium, nem affle galionai forrás, legolcsóbban kapható Térei utóda cégnél Hatvan-utca 13. szám. 5 literes kannákba házhoz is szállítok.

Linoleum, szobapadlóakk legolcsóbban beszerezhető Neumann Nándor festék nagykereskedésében, Hatvan-utca 5.

1 liter tisztán égő szalonpetrolium 12 krajczár, Félégyházi János fűszerkereskedésében Piac- és Miklós-utca sarok.

Egy intelligens családból 2 művelt leány, gyermekek mellé felügyelőnek ajánlkozik, szerény feltételek mellett. Csím a kiadóban.

Szüreti béka nagyban és kicsinyben kapható Glück Izidor fűszerüzletében. Péterfia 76. sz.

Megbízható urak, nők is, 800 koronát könnyen kereshetnek havonként. Vidékiek levélben jelentkezhetnek. Csím a kiadóban.

Francia tanítónő, a ki ügyes festő is lesz két ad. Ótmalom-utca 1. sz.

Legmodernebb írógép van. Ügyvédi vagy kereskedelmi irodákba ajánlkozom. Megkeresések „Írógép“ postrestante, helyben.

Ügyes varróleány ajánlkozik házhoz, a legdivatosabb ruhákat készít. Csím a kiadóban.

Borosbordók ujjak, 100 litertől feljebb bármilyen mennyiségben kaphatók. Homokkert-utca 111. sz. Krausznál.

Vakfoltos tükrök újjáöntését legjutányosabban vállalja Blattner Gyula üvegkereskedése.

Kaiser Salamon Debreczen, Hatvan-utca 2. szám. Réslétfüzetére minden áremelés nélkül, évi lakással bíró hitelképes családoknak, uri, női divatruhákat, fehérneműket, férfi, fiú és leányruhák, tükrök és képek raktára.

Kereslet.

Két magyar szabóságodat nagy munkára keresek, bel vagy kül munkára. Borsnyosky Mihály szabó, H.-bösszörmény.

Ügyes újságelarusító fluk felvételnek a kiadóhivatalban.

Női derék dizitönöt keresek vidékre magas havi fizetéssel, csak kitűnő munkaerő jelentkezések. Batthyányi-utca 4. sz. alatt.

Nérlegképes könyvelői állást, esetleg óránkénti mellékfoglalkozást keres. Szalai Illés Kossuth-utca 25.

Egy gyakorlott varróleány felvételnek Piac-utca 87. szám.

34 éves fiatal ember, gaszálkodásba állást keres. Péterfia-utca 60. sz.

Eladás.

Jó karban levő használt zongora eladó, Osokonai-utca 18. Ugyanott palacsokozott bor kapható 44 fillérjével.

Eladó a Téglyáskert III. járásán 343 61 szántóföld lakházzal. Debreczeni Első Takarékpénztár.

Az Újféldön 18 hold szántóföld tanyával eladó. Csím a kiadóban.

Tóczóskert I. járás 5. szám alatti földből 2 hold szántóföld eladó. Értekezhetni ugyanott.

Eladó Kar-utca 5. számú ház, kedvező feltételek mellett. Értekezhetni Timár-utca 11. sz.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm
1 forint 20 krajczár, kapható
KERTÉSZ SÁNDOR
fűszer- és csemege kereskedésében,
Kossuth-utca 17. sz.

Uj tűzifa raktár.

Van szerencsém a n. 6. közönség becses tudomására hozni, hogy a gyermekmenház mellett, a lóvasut telepén, új tűzifa raktárt rendeztem be, a hol állandóan a legjobb minőségű fűzifát árusítok.

A pontos ölözésért felelősséget vállalok.

Ugyanott vágott tűzifa is minden időben jutányosan kapható.

A n. 6. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

özv. Pollák Edéné.

KEIL-LAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

- Keil féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
- Keil-féle fehér „Glasur“ fénymáz 45 krajczár.
- Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 20 kr.
- Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók :

Borsos és Társa cégnél Debreczenben.

A ROHITSI — TEMPLOM-FORRÁS

elősegíti az étvágyat
könnyen emészt és
rendben tartja a székét.

Főraktár Magyarország részére Hofmann
Józsefnél Budapest, Báthory-u. 8. sz.

4 pár elegáns nyári czipő!

— Csak 2 frt 60 kr. —

Óriási mennyiség megvétele folytán, míg a készlet tart, igen olcsón potom árért eladatnak : 1 pár uri, 1 pár női fűzős erősen szegelt talpu czipő, továbbá 1 pár férfi és 1 pár női könnyű, elegáns a legújabb di. atu czipő

Mind a 4 pár együtt
2 forint 60 krajczár.

Megrendelés alkalmával elegendő a hoszmérték. Szétküldés utánvétellel.

● Bécsi czipő-áruház ●

P. Lust, Krakau No. 27.

Meg nem felelő árak szivesen kicseréltetnek.

Első Debreczeni Kézizálog Kölcson
Intézet Részvénytársaság
Debreczen, Arany János-utca 9.

Pénzkölcsönöket ad:

Értékpapírokra és sorsjegyekre.

Előleget ad:

Mindennemű ékszerekre, ingóságokra, ipari és árucikkekre, továbbá terményekre, a legelőnyösebb feltételek mellett.